

SPIS TREŚCI

Od autora	5
O redaktora	6
Wprowadzenie, czyli o historii kart pocztowych	7
Kartki najstarsze	8
litografowane 8 / nietypowe 14	
Widoki ogólne	16
Miasto pomiędzy wałami	20
Rynek 21 / Rynek po 1945 roku 27 / Zwycięstwa (Schützenstrasse) 28 / Raciborska 30 / Bytomska, Białej Bramy, Basztowa, Jana Matejki 31 / Plac Inwalidów Wojennych 32 / pl. Rzeźniczy 34 / Krupnicza 35 / Dolnych Wałów 36 / Górnych Wałów 38 / Rossmarkt (targ koński) 39	
Ulice i place z czasów przedindustrialnych	40
Mikołowska. 40 / Xawerego Dunikowskiego 41 / Dworcowa. 42 / ojca Jana Siemińskiego 48 / rozstaje ulic Ignacego Daszyńskiego i Kozielskiej 50 / Ignacego Daszyńskiego 51 / Kozielska 52	
Ulica Zwycięstwa i jej przecznice, czyli między Starym, a Nowym Miastem	54
Zwycięstwa / Dolnych Wałów 54 / Prymasa Stefana Wyszyńskiego 61 / Kłodnicka 66 / aleja Przyjaźni 68 / Dom Tekstylny Weichmanna 70 / Hotel Victoria 71 / Norberta Barlickiego 72 / Aleksandra Fredry 74 / Stanisława Dubois 76	
Ulice i place powstałe w okresie uprzemysłowienia	78
Zygmunta Starego 78 / Księża Ziemowita 80 / Królowej Bony 80 / Tadeusza Kościuszki 81 / Wojciecha Korfatego / Stanisława Chudoby 83 / plac Krakowski 84 / plac Adama Mickiewicza 85 / plac Józefa Piłsudskiego 85 / plac Piastów 86 / Bohaterów Getta Warszawskiego 89 / Jagiellońska 90 / Piwna 91 / Chorzowska 92 / Toszecka, Józefa Usczyka 93 / Hüttendamm i Wincentego Pola 94 / Zabrska 95 / Wrocławska 96 / Częstochowska 97 / Wiktora Gorzołki 98 / Bł. Czesława 99	
Garnizony, koszary	100
Koszary 2. (śląskiego) Pułku Ułanów im. von Katzlera 101 / koszary 22. (1. górnośląskiego) Pułku Piechoty im. Keitha 104 / Koszary artylerii 106 / Koszary piechoty (nowe) 107	
Kanał Kłodnicki	108
Przemysł	114
Królewo-Pruska Odlewnia Żeliwa 114 / Górnośląska Fabryka Szamotu 117 / Fabryka drutu, gwoździ, łańcuchów i lin 118 / Huldchinsky'schen Hüttenwerke 120 / Gazownia 121 / Kopalnia Gliwice 122 / Koksow-	

nia Gliwice 123 / Kopalnia Sońnica 124 / Zakłady Energetyczne, Zarząd i Rozdzielnia 125 / Wodociągi / Wieże wodne 126 / Huta Hermina 127 / Dyrekcja Zakładów Schaffgotschów SA 128 / Zarząd Dóbr hrabiego Ballestrema 129 / Piwowarstwo, browar Scobla 130 / Rzeźnia miejska 131

Stacje i dworce kolejowe

132

Dworzec osobowy, pierwszy 132 / Kolejowe warsztaty naprawcze 134 / Stacja rozrządowa, dworzec towarowy 135 / Dworzec osobowy, nowy 136 / Dworzec osobowy w Łabędach 138 / Dworzec osobowej kolejki wąskotorowej w Gliwicach 139

Urzędy, banki, sądy

140

Ratusz 140 / Starostwo 142 / Górnośląska Giełda. Zbożowa 143 / Urząd Poczty 144 / Spółka Bracka 146 / Sądy 146 / Główny Urząd Celny 149 / Banki 150 / Prezydium Miejskiej Rady Narodowej - Urząd Miejski 152

Kościół, synagoga

154

pw. Wszystkich Świętych 154 / pw. Trójcy Świętej ul. Mikołowska 157 / pw. św. Bartłomieja, stary 158 / pw. św. Bartłomieja, nowy 159 / pw. Wniebowzięcia NMP 160 / pw. św. Jerzego (projekt) 161 / im. Martina Lutra 161 / pw. Podwyższenia Krzyża Świętego 162 / pw. Krzyża Świętego 164 / pw. św. Barbary 165 / Evangelisches Vereinshaus (Dom związków parafii ewangelickiej) 167 / pw. Narodzenia NMP 168 / Ewangelicko-Luterański, Staroluterański 169 / pw. Św. Rodziny 170 / pw. św. Antoniego 171 / pw. Chrystusa Króla 171 / pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła 172 / Klasztor i kościół franciszkański 175 / pw. św. Jerzego 176 i kościół pw. Ducha Świętego 176 / pw. NMP Wspomożenia Wiernych 176 / pw. Wniebowzięcia NMP 177 / „Albertinum” 178 / Synagoga 179

Hotele

180

Hotele na Starym Mieście 180 / Bahnhof Hotel 182 / Hotel International 182 / Schlesischer Hof 182 / Haus Oberschlesien 184 / Victoria Hotel 187

Kłodnicka i mosty nad nią

188

Kłodnicka naturalna 188 / Kłodnicka uregulowana 190 / Mosty nad Kłodnicą 191

Lotnisko

193

Sterowiec Graf Zeppelin. nad Gliwicami 195

Parki, kąpieliska, rekreacja

196

Park Chopina 196 / Palmiarnia 200 / Seufzerwäldchen (Lasek wesołny) 202 / Park Chrobrego 203 / Kąpielisko Leśne 204 / Szwajcaria 206 / Las Miejski 208 / Tor kolarski 209

Pomniki

210

Matka Boska Niepokalanie Poczęta / MB Immaculata 210 / Neptuna 211 / Gliwickie lwy 213 / Germiania 216 / Friedricha L. Jahna 218 / Jamesa Keitha 219 / Hala Pamięci 220 / Pomniki Poległych w Wielkiej Wojnie 221 / Pamięci żołnierzy francuskich 222 / Trzy fauny 223 / Pułku Ułanów von Katzlera 224 / Fryderyka Chopina 225 / Rzeźba-Alegoria górnośląskiego przemysłu 226 / Rzeźba-Alegoria. macierzyństwa. 227 / Adama Mickiewicza 228 / Przenośny głaz pamiątkowy 228 / Armii Radzieckiej 229

Szkoły zwykłe i wyższe

230

Królewskie Gimnazjum Katolickie – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 230 / Konwikt św. Józefa – IV Liceum Ogólnokształcące 231 / Szkoła leśna (Waldschule) 231 / Szkoła nr IV - Szkoła Muzyczna 232 / Prowincjalna Szkoła Przemysłowa – V Liceum Ogólnokształcące 233 / Szkoła Budowy Maszyn i Hut – Politechnika Śląska 234 / Volksschule IX – Szkoła Podstawowa nr 9 236 / Szkoła Średnia – Politechnika Śląska 237 / Marien-Lyzeum – Liceum Pedagogiczne i Studium Nauczycielskie 238 / Augusta Schule 239 / Volksschule XI – I Liceum Ogólnokształcące 240 / Miejskie Liceum i Wyższe Liceum im. J. Eichendorffa – Politechnika Śląska 241 / Państwowo-Katolickie Gimnazjum im. Fryderyka Wilhelma – Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej 242 / Politechnika Śląska 243

Zdrowie, higiena

246

Szpital 246 / Łaźnia – Wilhelmsbad 248 / Zakład Kąpielowy Victoria 249

Radiostacja

250

Teatry

252

Teatr i sala koncertowa Nowy Świat 252 / Teatr Miejski 254 / Kompleks "Stadtgarten" 256 / Goldgrube 258

Muzeum w Gliwicach

259

Oddział Odlewnictwa Artystycznego 260 / Zamek Piastowski 261

Tramwaje

262

Dzielnice

270

Łabędy 270 / Łabędy zamek 273 / Ligota Zabrska 274 / Żerniki 274 / Stare Gliwice 275 / Ostropa 276 / Wójtowa Wieś 277 / Szobiszowice (Petersdorf) 278 / Schönwald (Bojków) 280 / Brzezinka 281 / Sońnica 282